

Előfizetési árak:

Egész évre - - K 10.-
Félévre - - - K 5.-
Negyedévre - - K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasut-utca
Telefon - szám: 37

Előfizetési és hirdetési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendők.
A nyílt-tér sora 1.- korona

Független társadalmi hetilap

Felelős szerkesztő és kiadóhivatal

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

Minden szentek

napja után halottak napja következik, mely a kalendárium szerint holnap virrad reánk.

Akármilyen felekezethez tartozunk, egy pillantást vetve a kalendáriumra, a világirodalom e legszükségesebb, tehát legnépszerűbb termékére, átvonul agyunkban egy-egy távolabb-közelebb elhunyt kedvesünk borongó emlékezete.

Mekkora különbség a földön élő összes emberiség mai mindszeni gondolatai s az elmúlt idők mindszeni gondolatai között!

Eddig — kevés kivétellel — csak a falunk szélén elterülő temetőig szálltak emlékező gondolataink s kizárándokolva oda, egy imácskával, egy marék virággal, néhány szál gertya világával, a lét és nem lét megfejthetlen problémájának ezen kapcsaival hozzátkötöttük merengésünket az ő siri álmaikhoz s lelkünk összeölelkezett bennünket körül ölelő lelkeikkel és valami kimagyarázhatlan benső nyugalommal tértünk vissza családunk körébe, az élet zajába.

És most? Végig vezetve gondolatainkat a harcok téerein, a szelid emlékezés báránnyelűi közé kavarnak a felháborodás sűrű, sötét felhői is, hallva ellenségeink aljas cselekedeteit elesett hőseink élettelen tetemeivel, miket nem hogy eltemetni engednének, hanem tetejükbe lövik sebessült szállító s azok tetejébe sirásó katonáinkat is, hogy az oszló tetemek büzével erősítsék fegyvereik gyöngegségét és segítsék elő a gyáva és gyalázatos öldöklés nemtelen munkáját.

Ha a biztos győzelem tudata, ha Isten igazságosságába vetett hittünk nem élne bennünk, kétségbe

kellene esnünk az emberiség jövője fölött, hogy a világ legbarbárabb, legkegyetlenebb népének ismert oroszt miként mulja felül kegyetlenkedésben, állatiasságban a francia, az angol, a világ legműveltebbnek tartott népei, kik a halottakkal való bánásmódjukkal megfertőztették a keresztény világ legszentebb érzelmeit: a halottak iránti mélységes kegyeletet.

Nem csuda. A francia kilökte államfentartó eszközei közül a vallást, mint eszményi államalkotó intézményt s a tulműveltség perverzítésével ragad fegyvert erkölcsstelen világfelfogása érdekében.

Az angol lelkéből kiölt minden nemes érzést a kalmár szellem, mely minden gondolatát egyedül irányítja.

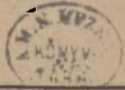
Amazt el kell söpörni a földszinéről azért, hogy vissza állítsuk a vallásos érzés, az emberiség egyetemének egyedül boldogító, ragyogó kultuszát; a másikat le kell törni azért, hogy az emberi méltóságnak legkifejezőbb alkotó elemét, a becsület érzést, a lelkiismeret tisztaságát megtarthassuk az erkölcsi felfogás legmagasabb piasdesztalján.

Halottak napjára hozta meg ítéletét a szarajevói törvényszék, volt trónörökösünk gyilkosai fölött. Néhány becstelen hullával többet nyel el a föld... de még sok hely van ott lent Szerbiában, a hová bele kell temetni egy népet, hogy ketté törhessük a gyilkot, azzal a királyi karral együtt, mely azt forgatja s melyet egy királyi palástba göngyölt fenevad választott népe boldogulásának hitvány eszközéül.

Halottak napjára fejlődött ki egy rettenetes üt-

közet fönt, északon, melynek javunkra kell el dőlnie, hogy össze omoljon egy kolósszus, mely a haladásnak, békés munkának útjában áll és akkor...

És akkor megtisztul minden élő emlékezet és akkor újra kigyúlnak a megbékélt kegyelet mécsei Európa minden temetőjében.

Temes.

„Aranyat vasért”,

Az Augusztus gyors segélyalap javára ajabban a következő adományok tolytak be:

Kássa Piroska 3 v. gy.-ért 6 K. Báró Harkányi Jánosné 1 v. gy.-ért 20 K. Pokorny Frigyes 2 v. gy.-ért 4 K. öz. Liphay Arthurné 5 v. gy.-ért 10 K. Tódor Terka 2 v. gy.-ért 4 K. Piros Mariska 1 v. gy.-ért 3 K. Normann István 1 v. gy.-ért 2 K. Normann Ilonka 1 v. gy.-ért 2 K. Normann László 1 v. gy.-ért 2 K. Kapala Károlyné 1 v. gy.-ért 5 K. Galló Pál 1 v. gy.-ért 3 K. Gerl Árpád 1 v. gy.-ért 2 K. Mladoneczky Ilona 1 v. gy.-ért 5 K. Csibrán Margit 1 v. gy.-ért 5 K. Szücs Margit 1 v. gy.-ért 5 K. Romhányi Mária 1 v. gy.-ért 3 K. Kovács Ilona 1 v. gy.-ért 3 K. N. N. 1 v. gy.-ért 3 K. öz. Liphay Arthurné 4 v. gy.-ért 6 K. Összesen 30 vasgyűrű 93 korona.

Értékkel váltották meg:

Szücs Biri 1 v. gy.-ért 1 ezüst kanál, Szücs Mariska 1 v. gy.-ért 1 ezüst kanál, Homoky István és neje, ifj. Homoky István és Erzsébet 4 v. gy.-ért 4 arany gyűrű, Szakál Anna 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű, Tóth Józsefné 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű, Pfeifer Emilia 2 v. gy.-ért 1 ezüst övcsat, Aczél Ilona Mezőtelegd 1 v. gy.-ért 1 ezüst övcsat, Aczél Arthur 1 v. gy.-ért 2 ezüst gomb, Palásti Istvánné 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű, Papp Mariska 1 v. gy.-ért 2 aranyfüggő, Fülöp Gézáné 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű, Filippi Lászlóné 2 v. gy.-ért 1 arany gyűrű és 2 ezüst tallér, öz. Bartucz Mihályné 1 v. gy.-ért 1 arany pecsét gyűrű, Schwartz Sári 1 v. gy.-ért 2 arany függő és öv törmelék, Kun Gyula 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű, G. K. C. 2 v. gy.-ért 2 arany gyűrű, Szenes Imréné 2 v. gy.-ért 2 arany gyűrű kövekkel, Osztrovicki Anna 1 v. gy.-ért ezüst lánc, Osztrovicki Rozi 1 v. gy.-ért 1

ezüst láncz, Filippi László 1 v. gy.-ért 1 ezüst gyűrű, Gerl Mariska 1 v. gy.-ért 2 arany függő, Kovács Béláné 1 v. gy.-ért 3 arany függő kövel, Verovszky János 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű és 1 függő, Szebeni Mária 1 v. gy.-ért 2 ar. függő, Piros Gizella 1 v. gy.-ért 3 arany függő, Bitera Gizella 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű, Schwartz Ilona 1 v. gy.-ért 1 arany medallion, Aranyi Jolán 1 v. gy.-ért arany törmelék, Tóth nővérek 3 gy.-ért 1 arann gyűrű függő és törmelék, Szaitz Gáborné 3 v. gy.-ért 1 arany gyűrű és medallion és ezüst lófej, Istvan Róza 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű kövel, Bozsódi Zsigmondné 4 v. gy.-ért 1 arany gyűrű 1 ezüst óra, ezüst lánc és törmelékek, Szélig Ervinné 1 v. gy.-ért 4 ezüst pénz, Fekete Józsefné 1 v. gy.-ért 1 arany függő, Vágó Ilésné 1 v. gy.-ért 1 arany függő 1 ezüst függő, Vig Ilona 1 v. gy.-ért 1 arany gyűrű kövel, Brösztel Jolán és Erzsébet 2 v. gy.-ért 4 arany fülbevaló, Vadas Margit 1 v. gy.-ért 1 ezüst karkötő, Tallóczy Károly Szolnok 1 v. gy.-ért 1 ezüst óralánc, Várlám Vikike Szolnok 1 v. gy.-ért 2 arany függő, Várlám Árpádné Bpest 1 v. gy.-ért 2 opál köves függő, Zsarolyáni Márton Lajosné 1 v. gy.-ért 1 arany broskóval, Imrek Iluska 1 v. gy.-ért 1 ezüst karkötő, Orbán Erzsébet 2 v. gy.-ért 2 aranyfüggő kövel, Imrek Linuska 1 v. gy.-ért arany törmelék. Összesen 60 drb. vasgyűrű.

Minőn a leghumánusabb célú szolgáló országos akcióban való részvételem, a vasgyűrűk értékesítésével befejeztem, hálás köszönetemet fejezem ki mindazon honleánynak és honpolgárnak áldozat készségeért, kik szerény tevékenységemet adományáikkal támogatni szívesek voltak.

Isten áldásn legyen hazánkon s a jótékony kezeken, melyek a hazafias áldozatkésztség ez egyszerű jelvényeit viselik.

Sivó Jenőné.

Levél a szerkesztőhöz

Két napja vagyok lakója a haza és felebaráti szeretet által kórházba átalakított iskolának. Csendes szomorú őszi délután van, csoportokba összebujva beszélgetünk a közelmúltól, emlékeztünkben újra felidézve a borzalmas és mégis felejthetetlen szép napokat. Itt felejtve van sok nélkülözés a mult nehéz naa

pok, mosolygó kedves női arcok vesznek bennünket körül. A jövőről esik szó, milyen lesz, hogy lesz — és kigyulnak a szemekben a lángok — meggyünk mi is újra és ha kell tizszer.

Jön a doktor bácsi, jóságos biztató tekintete bizalmat, reményt önt a sebesültekbe. Kezdődik a vizit; szomoru és mégis meghatóan szép látvány, amint a sebesült körül a sok gyöngéd női kéz foglalatoskodik, enyhülést, gyógyulást nyújtva.

Ebéd ideje és a nehéz napokat átélt katonák vidáman, boldogan ülnek körül az asztalt, hogy elfogyasszák az izletes ételeket. Mintha újra otthon volna szülei, családjá körében; gyöngéd női kezek rakják tele tányérját, biztatva, kínálva a fiukat.

Körülöttünk mindenütt a pedáns tisztaság; hófehér ágyak, virág és derült arcok. Nem találunk elég meleg szavakat, mely kifejeznék köszönetünk a szakszerű orvosi kezelés, kedves ápoló hölgyek és nemes szívű abonyi közönség iránt érzett hálánkat, majd a csatatéren védve szép hazánkat, igyekszünk törleszteni, meghálálni a sok jót, mit távol otthonunktól itt élveztünk. Az Isten segíteni fog, rendületlenül bizunk egy szebb jövőben és majd egyszer vissza térve otthonunkba, legkedvesebb emlékünknél lesz az itt töltött szép napok.

H. B.

Szombati levelek

A mozgósítással hadbavonult katonáink után százával utaztak asszonyaink Budapestre, Jászberénybe, hová, ahol férjeik felszerelésökig vesztegeltek.

Jól van. Tisztelettel hajlunk meg a meleg családi érzés eme dicséretre méltó megnyilatkozása előtt, mert hisz látni óhajtották a harciba induló családfőt még egyszer, mielőtt a nagy utra indult, ahonnan sokan vissza sem térnek többé.

De akárhogy vesszük is, az ily költségek nem mindig árnyult az illetők vagyoni helyzetéhez s bizony sokan a kenyérre, a gyermekek téli ruházatára valót költötték el, ami pedig háborus világban, a kereső kezek nélkül, a ránk szakadó nélkülözések kilátásai mellett meggondolandó és megfontolandó dolog lett volna.

És most mit tagasztalunk megint?

A meggondolatlanság megint utra hajt sok asszonyt, hogy a határon táborozó, vagy harcoló férjeiket felkeressék egy-két órai, valószínűleg elnem is érhető találkozásért, mert hisz alig feltehető, hogy harcban álló katonák ott hagyhassák a lövészárkokat, vagy a rohamokat a látogatók fogadására.

De ez csak érzelmi motívum.

A másik oldala a dolognak az anyagi kérdés. Szűkös viszonyok között hetekig tartó utazásokra vállalkozni könnyelműség.

Abból a költségből, melybe egy határra való utazás kerül, egy hónapig élél egy egyszerű

család, már pedig azt a pénzt, amit az állam kenyérre, meg téli szükségletekre nyújt — a mig birja — ilyesmikre elkölteni dupla könnyelműség.

Meg kell gondolni, hogy az állam sem birja a vénytelenység s a mig amit bir adni, azt csak a legszükségesebbekre szabad fordítani s ha marad valami, takarítsuk meg, kitudja mit hoz a jövő? Bőséget semmi esetre sem hozhat, inkább sebesült katonákat, nyomorék családfőket, özvegyeket és árvaságot, miket nem fog enyhíteni a mai pár órai találkozás édesbus emléke.

Meg kell gondolni, hogy a határra utazás most rendkívüli nehézségekkel jár; hisz a vonat költség maga, oda vissza mintegy 25 koronába kerül, üres kézzel sem lehet menni, a vonatoknak sincsenek biztos járatai, a költségeket sem lehet előre kiszámítani sem az eshetőségeket, melyek ilyen időkben a 3—400 kilométeres utazókat éri.

Ezeket mind nagyon jól tudják katonáink is, sőt jobban mint mi itthon s nem hisszük, hogy jól esnék nekik az ilyen meggondolatlan költségek és förekedés, melyeket végeredményként a gyermekek fognak meg-singyleni.

Az állam, a társadalom minden áldozatot meghoz, hogy a hadba vonultak családjai szükségét ne szenvedjenek egyrészt, s hogy családjaik sorsa miatt katonáink ne aggódjanak másrészt, mindezt azonban illuzoriussá tenné asszonyaink fölkerekedése s az azzal járó horribilis pénzpocsékolás.

Ebben nem csak lebeszéléssel, hanem hatósági megakadályozás eszközeivel is közre kell működni.

Togó.

Mi újság?

Fohász

Uram! Isten! A magyarnak adj
erőt.
Hogy senki se' győzhesse le so-
[ha őt.
És ha bárhol és bárkivel áll
[szemben.
Esze nélkül fusson tőle az ellen.
Vitézségét az egész föld bámulja,
Nagy hatalma virágozzék fel újra,
Ő legyen a világ első nemzete!
Oh hallgasd meg a kérésem!
Magyarok nagy Istene!

Veveránné.

Gyász istentisztelet.

Ma este 6 órakor, a róm. kath. templomban, halottaink emlékezetére gyász istentisztelet tartatik.

Úgy a templomban, mint a temetőben gyűjtés eszközöltetik a munkaképteleneké lett katonák családjai segélyezésére.

— **Olvasóink figyelmébe.** Nincs módunkban lapunk szíves előfizetőinek névjegyzékét megszerezhetni, minél

fogva felkérjük előfizetőinket, hogy igényeiket a nyomdába bejelenteni, esetleg a lapért odaküldeni szíveskedjenek, hol a mult számok is megkaphatók, melyeket névjegyzék hiányában hiányosan kézbesíthettünk.

Sajnálattal jelentjük ki, hogy a lapkiadása körüli bizonyos válság fennforgása miatt a pontos előállítás és kézbesítés akadályokba ütközik, amit azonban — még áldozatok árán is — igyekezzünk elhárítani.

Szerkesztő.

— Hivatal vizsgálat.

Dr. Szantogh Antal miniszteri tanácsos, a német Johanna rend lovagja, ma egyhete városunkban időzött, mely alkalommal az anyakönyvi hivatal vezetését vizsgálta meg. A vizsgálat befejezésével az anyakönyvvezetőnek legnagyobb meglepetését fejezte ki a tapasztalt fölött. Itt említjük meg, hogy polgárőrségünk egy szakasza szombaton éjjel megjelent a vasutnál az előkelő belügy miniszteri főtisztviselőt fogadására, aki meglepetéssel konstataulta az őrség korrekt, katonás magatartását s köszönetet mondott az őrség tiszteigésért.

— **Athelyezés.** Sárkány Gyula nyugalomba vonulásával és Dományi Izidor előléptetésével megüresedett járásbírói állásra az igazságügyminiszter Ádám Sándor újvidéki járásbíró helyezetté át.

— **A hadbavonultak családjainak segélyezése.** Tauszig és Róth budapesti építészek, a takarékpénztár palotájának építői 25 koronát juttattak Pintér Gyulához a mai nehézségek szülte szükségek valamelyikére. Pintér az összeget az előjáróságának adta át a hadba vonultak családjai segélyezésére. Szücs Miklós gyűjtése terményekben 155 kl. buza, 5 kl. árpa, 10 kl. krumpli, 37 kl. bab, 1 véka csöves kukorica.

— **Vasárok.** Ma két helyen is van vásár szomszédunkban: Szolnokon, hová mindenféle állat felhajtható, és Czeglédén, hová csak lovak vezethetők föl.

— **A tanítói közgyűlések elmaradnak.** A válás és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett a hivatalos tanítóegyesületek elnökeihez, amely szerint figyelemmel a beállott hadi állapotra és az azzal kapcsolatos pénzügyi helyzetre, valamint arra a körülményre, hogy a tanítók jórésze katonai szolgálatot teljesít, nem tartja szükségesnek, hogy a tanítóegyesületek az 1914—15. tanévben gyűléseket tartsanak.

— **Polgárőrségünk** örvendesen szaporodik, úgy hogy ha még egy pár kerületben (IV.—V.) megfelelő szaporulat áll be, akkor a szolgálati idő vagy ekként osztatik be, hogy egy éjjeli szolgálatra minden második héten kerül sor, vagy akként, hogy a hetenkénti szolgálat fél éjjelre terjed. Itt említjük meg, hogy az őrségnek eső köpennyel való ellátására az anyagi eszközök mielőbb rendelkezésre állanak.

— **El a halálba.** Sz. Molnár József, 35 éves beteges ember, bizonyára beteg lélekkel is, megjegyezte a bevonulás kilátásaitól, 26-án, midőn otthon magára maradt, felakasztotta magát s mire észre vették, kisenvedett,

Fiatal özvegyet és egy 11 éves kis leányt hagyott árván.

— **Rablások Törtélen.** Pénteken éjjel négy üzletben törték be Törtelen, de mindenütt észre vették bűnös szándékukat és elzavarták őket. Egyik nagyobb üzletben a segéd beharant a rablókra, épen midőn az árukat akarták kihordani s anyit megállapított, hogy cigányok voltak a tettesek akik aztán megugrottak. Mindössze 140 koronát tudtak elemelni. Ugylát-szik, hogy az ilyen rabló cigányok felfogják használni a lakosok védtelen helyzetét s gyakrabban lesz alkalmunk eféle történiokról értesülni. Szükség van tehát a legnagyobb éberségre. közbiztonságunk érdekében.

— **Az élelmiszerek maximális árának megállapítása.** Schuster, dr. kereskedelemügyi miniszter elnök-lésével a héten az osztrák és magyar kormány képviselői az élelmiszerek maximális árának megállapítása dolgan tanácskozást folytattak. A tanácskozáson meggyezés jött létre azon alapelvek tekintetében, amelyek a maximális árak megállapításánál alkalmazandók lesznek, amennyiben a kormányok ezen intézkedésre határoznák el magukat.

— **Agazdák gyümölcspálínkájának kismértékben való árusítása.** A „Szegedi Gazdasági Egyesület” fölterjesztésére a pénzügyminiszter az idei bő gyümölcstermés értékesítése körül tapasztalt nehézségekre való tekintettel kész megengedni hogy a gazdák az általuk tözött gyümölcspálínkát kismértékben, azaz 25 literen aluli mennyiségben is, zárt palackokban elárusíthassák. Mivel az érdekelték nagy számánál fogva lehetetlen volna minden egyes termelőt külön italárusítási engedéllyel ellátni, a miniszterium a kismértékbeni árusítási jogosítványt csak akkor adja ki, ha a gazdák a gazdasági egyesület irányítása mellett szövetkezetté tömörülnek és e főzési munkálatok vezetésére üzletvezetőt alkalmaznak.

— **Üszöt tehenet levágni nem szabad.** A kormány a hivatalos lapban rendeletet tett közzé, mellyel ideiglenesen és további intézkedésig meglitja az üszöbörnyeknek, a háromévesnél fiatalabb üszöknek és a hasas teheneknek vasuton szállítását és kényszervágásoktól eltekintve, levágását. A rendelet október 15-én, lépett életbe.

Szerkesztői üzenetek.

T. L. Mint látni való, tárcákra most ritkán akad hely. Mihelyt lesz, sorra kerül.

Polgárőr. A polgárőrség adminisztrációs ügyei nem valók nyilvánosság elé, azok a testület kebelében intéződnék. Egyébként anyit mondhatunk, hogy a pontos szolgálat becsületbeli dolog. Ebből érthet.

Szerkesztésért felelős:
Temesközy Gerzson.

Szerdahelyi János
könyvnyomdájában egy tanuló felvétetik.